BURMISTRZ MIASTA SANOKA

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

do projektu

Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego

„Nad Sanem II"

na terenie

MIASTA SANOK

Opracowanie:
mgr Krzysztof Kamiński

Przemyśl, styczeń 2011 r.

1. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY 4
1.1. Przedmiot opracowania 4
1.2. Podstawa prawna 4
1.3. Zakres merytoryczny prognozy. 4
1.4. Cel i metoda opracowania prognozy 4
1.5. Materiały wykorzystane przy sporządzaniu prognozy 6
2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTU MPZP ORAZ JEGO POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI 6
2.1. Lokalizacja terenu, istniejący stan zagospodarowania. 6
2.2. Zawartość projektu mpzp 7
2.3. Główne cele i kierunki polityki przestrzennej przyjęte w projekcie 12
2.4.Powiązania z innymi dokumentami 12
3. STAN ZASOBÓW ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MPZP 13
3.1 Analiza i ocena stanu zasobów środowiska 13
3.1.1. Położenie, rzeźba terenu. 13
3.1.2. Geologia. 14
3.1.3. Wody powierzchniowe. 14
3.1.4. Wody podziemne. 15
3.1.5.Gospodarka wodno – ściekowa. 16
3.1.6. Gleby. 16
3.1.7. Surowce mineralne. 16
3.1.8 Gospodarka odpadami. 17
3.1.9. Klimat. 17
1.1.10. Zanieczyszczenie powietrza. 17
3.1.11. Hałas i zanieczyszczenia komunikacyjne. 18
3.1.12. Obszary chronione, krajobraz, rośliny, zwierzęta. 19
3.1.13. Dziedzictwo historyczne. 22
3.1.14. Struktura i powiązania przyrodnicze obszaru. 22
3.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu mpzp 22
4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM 23
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU MPZP, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY 23
6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU MPZP ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU 24
7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I ODDZIAŁYWANIAMI NA TE ELEMENTY 26

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU MPZP, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU 28
9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU, W TYM WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK W WIEDZY 29
10. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 30
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO 31
12. STRESZCZENIE 31

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE :

1. Powiązania przyrodnicze obszaru.
2. Kopia mapy ekofizjograficznej – Stan i funkcjonowanie środowiska – pomniejszenie.
3. Kopia mapy ekofizjograficznej – Uwarunkowania ekofizjograficzne – pomniejszenie.
4. Rysunek Projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II” – pomniejszenie.

ZAŁĄCZNIKI TEKSTOWE :

1. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie - pismo Nr WOOŚ411.1.177.2011.AP-6 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, z dn.28.10.2011 r.

1. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY

1.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko jest ocena wpływu ustaleń projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II", (wywołanego Uchwałą Nr XII/93/11 Rady Miejskiej w Sanoku, z dnia 21.07.2011r, w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Nad Sanem II"), zwanego dalej „Planem", na zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego.

1.2. Podstawa prawna

Podstawy prawne sporządzenia prognozy:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu przestrzennym art. 17 pkt. 4 i 10 (Dz. U. Nr 80 poz.717 z późn. zmianami),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późn. zmianami),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 z 2008 r, poz. 1227 z późn. zmianami).

1.3. Zakres merytoryczny prognozy.

Prognozę oddziaływania na środowisko do projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego "Nad Sanem II" opracowano dla obszaru położonego w prawobrzeżnej części miasta Sanoka, w dzielnicy Olchowce pomiędzy terenami niezabudowanymi od południa, terenami Sanockich Zakładów Przemysłu Gumowego „STOMIL" od północnego-zachodu, terenami zabudowy mieszkaniowej w rejonie ulicy Batorego od północy i terenami rolnymi od wschodu.

Obszar obejmuje: tereny zabudowy jednorodzinnej, tereny rolnicze i drogi.

Prognoza składa się z części tekstowej oraz graficznej – „Załączniki graficzne do prognozy oddziaływania na środowisko projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II".

Zakres merytoryczny Prognozy jest zgodny z wymogami art. 51 ust 2 oraz art.52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 z 2008 r, poz. 1227 z późn. zmianami).

Informacje zawarte w Prognozie, są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektu mpzp oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko do projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II", zgodnie z wymogami, został uzgodniony z:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie - pismo z dn.28.10.2011r. r. znak WOOŚ411.1.177.2011.AP-6.
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Sanoku

1.4. Cel i metoda opracowania prognozy

Celem opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II" jest:

- przedstawienie konsekwencji realizacji ustaleń mpzp na stan i funkcjonowanie środowiska w tym obszar chroniony mający znaczenie dla Wspólnoty „Dorzecze Górnego Sanu”, a także na warunki życia mieszkańców,
- wskazanie rozwiązań najkorzystniejszych dla środowiska, zabezpieczających przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko,
- poinformowanie biorących udział w działaniach związanych z zagospodarowaniem przestrzennym tych terenów władz, społeczeństwa i organizacji o skutkach, jakie może spowodować w środowisku realizacja ustaleń przyjętych w mpzp „Nad Sanem II”, aby mogli wszechstronnie przeanalizować projekt mpzp, wraz z prognozą, i byli świadomi skutków podejmowanej uchwały w sprawie zatwierdzenia mpzp.

Prognoza była opracowywana równocześnie z projektem mpzp. Pozwoliło to na eliminację rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia, ze względu na ewentualne skutki ich realizacji dla środowiska przyrodniczego lub zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Prognoza jest identyfikacją i oceną najbardziej prawdopodobnych wpływów na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska, jakie może wywołać realizacja ustaleń zawartych Planie.

Analizy przeprowadzone w prognozie oparto o następujące założenia:
- obecny stan środowiska przyrodniczego i zagospodarowania terenu jest stanem odniesienia,
- ustalenia zawarte w projekcie mpzp będą realizowane w bliższej lub w dalszej przyszłości
- nastąpi całkowita realizacja ustaleń projektu mpzp.

W prognozie dokonano:
- analizy zmian funkcjonowania środowiska zachodzących pod wpływem realizacji ustaleń projektu mpzp na terenach objętych projektem.
- oceny przemian zachodzących w środowisku spowodowanych realizacją ustaleń projektu mpzp.
- analizy i oceny istniejących problemów ochrony środowiska, w szczególności dot. obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
- analizy i oceny celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektu oraz sposobów, w jakich zostały uwzględnione.
- analizy i oceny przewidywanych znaczących oddziaływań, na cele i przedmioty ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy.

Odniesiono się do:
- Rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
- Rozwiązań alternatywnych.

Zawarto:
- Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanej mpzp oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

- Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
- Wykaz materiałów wykorzystanych do Prognozy.
- Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

„Prognoza" podlega wyłożeniu do publicznego wglądu wraz z projektem mpzp, którego dotyczy, i stanowi materiał pomocniczy przy podejmowaniu przez Radę Miasta Uchwały w sprawie Miejscowego Planu zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II”.

1.5. Materiały wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

1. Gumiński R., 1951, Meteorologia i klimatologia dla rolników, PWRiL, Warszawa
2. Książkiewicz M., Samsonowicz J., Rühle E. 1965. Zarys geologii Polski. 380 s. Wyd. Geol. Warszawa.
3. Natura 2000. Standardowy Formularz Danych. Dla Obszarów Specjalnej Ochrony (OSO), dla Obszarów Spełniających Kryteria Obszarów o Znaczeniu Wspólnotowym (OZW), dla Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO). Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2009
4. Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary NATURA 2000. Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG, Komisja Europejska, 2001
5. Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do 2016 roku, Minister Środowiska, Warszawa, 2008
6. Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju, Rada Ministrów, Warszawa, 2000
7. Poradniki Ochrony Siedlisk i Gatunków NATURA 2000 opublikowane na stronie Ministerstwa Środowiska
8. Program ochrony Środowiska dla miasta Sanoka na lata 2008-2001, Sanok 2008
9. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2008-2011, z uwzględnieniem lat 2012-2015; Rzeszów; 2008;
10. Raport o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2010 roku, Biblioteka Monitoringu Środowiska Rzeszów, 2009
11. Romer E., 1949. Regiony Klimatyczne Polski. Prac. Wrocł. Tow. Nauk., Ser. B, 1
12. Wojciech Blecharczyk. Walory przyrodnicze obszaru powiatu sanockiego. Rocznik sanocki. 2001
13. Zarządzanie obszarami NATURA 2000. Postanowienia artykułu 6 dyrektywy „siedliskowej" 92/43/EWG, Komisja Europejska, 2000

2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTU MPZP ORAZ JEGO POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Lokalizacja terenu, istniejący stan zagospodarowania.

Prognozę oddziaływania na środowisko do projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego "Nad Sanem II” opracowano dla obszaru położonego w prawobrzeżnej części miasta Sanoka, w dzielnicy Olchowce pomiędzy terenami niezabudowanymi od południa, terenami Sanockich Zakładów Przemysłu Gumowego „STOMIL” od północnego-zachodu, terenami zabudowy mieszkaniowej w rejonie ulicy Batorego od północy i terenami rolnymi od wschodu.

Obszar obejmuje: tereny zabudowy jednorodzinnej, tereny rolnicze i drogi.

Teren objęty planem zlokalizowany ok. 70 m na południe od drogi krajowej nr 28 (ul. Przemyska).

2.2. Zawartość projektu mpzp

Podstawą prawną sporządzenia mpzp jest:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.)
- Uchwała Nr XV/109/99 Rady Miejskiej w Sanoku z dnia 29 czerwca 1999r., uchwalająca Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sanoka wraz ze zmianą Uchwałą nr LV/417/10 z dnia 18 lutego 2010
- Uchwała Nr XII/93/11 Rady Miejskiej w Sanoku, z dnia z dnia 21.07.2011r.w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Nad Sanem II"

W obszarze objętym projektem mpzp ustalono następujące przeznaczenie terenów według przyjętych oznaczeń:

1) **MN/U –** tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami,
2) **U** - teren zabudowy usługowej,
3) **P/U -** tereny zabudowy produkcyjno-magazynowo-składowej z zabudową usługową,
4) **ZP -** teren zieleni urządzonej,
5) **WS -** tereny wód powierzchniowych śródlądowych,
6) **KDL -** tereny dróg publicznych lokalnych,
7) **KDD -** tereny dróg publicznych dojazdowych,
8) **KDW -** tereny dróg wewnętrznych,

Dla terenów przyjmuje się następujące ustalenia:

TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ Z USŁUGAMI oznaczone na rysunku planu symbolami:

1) **1MN/U** o powierzchni 0,39ha,
2) **2MN/U** o powierzchni 2,26ha,
3) **3MN/U** o powierzchni 1,04ha,
4) **4MN/U** o powierzchni 0,27ha.

1. Na terenach, o których mowa w ust. 1, dopuszcza się lokalizację:
   1) budynków mieszkalnych jednorodzinnych i mieszkalno - usługowych o charakterze usług nieuciążliwych z garażami wbudowanymi w ilości 1 budynek na 1 działce budowlanej,
   2) budynków gospodarczych wolnostojących, w ilości 1 budynek na 1 działce budowlanej,
2. Dla terenów, o których mowa w ust.1 ustala się:
   1) nieprzekraczalne linie zabudowy w odległości:
      a) 4,0m od linii rozgraniczających tereny dróg wewnętrznych KDW,
      b) 6,0m od linii rozgraniczających tereny dróg publicznych KDD i KDL,
   2) powierzchnia zabudowy nie więcej niż 30% powierzchni działki budowlanej,
   3) udział powierzchni użytkowej usług nie więcej niż 40% powierzchni użytkowej budynku,
   4) powierzchnia biologicznie czynna nie mniej niż 50% powierzchni działki budowlanej,
   5) dopuszcza się przebudowę i rozbudowę budynków mieszkalnych i gospodarczych, z zastrzeżeniem zakazu zmiany obrysu i nadbudowy dla części budynków znajdujących się pomiędzy liniami zabudowy i liniami rozgraniczającymi dróg z uwzględnieniem ust. 4.

3. Dla terenów, o których mowa w ust. 1, ustala się warunki dla budynków:
   1) wysokość zabudowy dla budynków mieszkalnych i mieszkalno-usługowych do 2 kondygnacji nadziemnych, w tym poddasze użytkowe, przy zachowaniu nieprzekraczalnej wysokości do 9,0m do kalenicy dachu,
   2) wysokość zabudowy dla budynków gospodarczych - do 1 kondygnacji nadziemnej, przy wysokości do 6,0m,
   3) dachy dwu lub wielospadowe, o kącie nachylenia połaci dachowych, nie mniej niż 20° i nie więcej niż 45°,
   4) pokrycie dachów dachówką ceramiczną lub innymi materiałami imitującymi dachówkę ceramiczną, o barwie czerwonej, brązu, oliwkowej lub grafitowej,
   5) osie główne kalenic równoległe lub prostopadłe do elewacji frontowej,
4. Dla każdego budynku mieszkalnego jednorodzinnego należy zapewnić:
   1) dla funkcji mieszkalnej, co najmniej 2 miejsca postojowe lub garażowe w obrębie działki
   2) w przypadku realizacji funkcji usługowej - 1 miejsce postojowe na każde 25,0m^2 powierzchni użytkowej funkcji usługowej, 1 miejsce postojowe dla pracowników i 1 dla zaopatrzenia.
5. Dostępność terenów z dróg publicznych bezpośrednio lub poprzez drogi wewnętrzne KDW powiązane z drogami publicznymi.
6. Zasady podziału:
   1) powierzchnia działki budowlanej - nie mniejsza niż 0,1ha,
   2) szerokość frontu działki budowlanej - nie mniejsza niż 18,0m,
   3) kąt położenia granic działek w stosunku do dróg: 80°- 90°.
7. Poziom hałasu nie może przekraczać poziomu dopuszczalnego dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowej.

TEREN ZABUDOWY USŁUGOWEJ, oznaczony na rysunku planu symbolem **U** o powierzchni 1,93ha

1) Na terenie, o którym mowa w ust. 1. dopuszcza się, lokalizację:
   a) obiektów o funkcji usługowej, handlowej i magazynowej,
   b) garaży wielokondygnacyjnych, naziemnych, podziemnych lub wbudowanych w kubatury obiektów,
   c) parkingów
   d) dróg wewnętrznych o szerokości minimum 5,0m,
   e) zieleni urządzonej,
   f) obiektów małej architektury,
   g) ścieżek rowerowych,
   h) wolnostojących urządzeń reklamowych o wysokości do 10,0m o powierzchni nie większej niż 18,0m2,
   i) budowli przeciwpowodziowych,
2) W stosunku do terenów, o których mowa w ust. 1, ustala się następujące wymagania:
   1) nieprzekraczalne linie zabudowy w odległości 10,0m od linii rozgraniczającej teren drogi publicznej oznaczonej na rysunku planu symbolem 1KDL,
   2) udział terenów zabudowanych - nie więcej niż 50% powierzchni działki budowlanej,
   3) powierzchnia biologicznie czynna nie mniej niż 20% powierzchni działki budowlanej,
   4) wysokość lokalizowanych obiektów nie więcej niż 15,0m do najwyższej części budynku,
   5) dachy:
      a) płaskie,

b) jedno, dwu lub wielospadowe, naczółkowe, półszczytowe, mansardowe, uskokowe, wklęsłe, dwu lub wielokrzywiznowe, stożkowe oraz kopulaste o kącie nachylenia połaci od 1°-90°,

3) Ustala się następujące zasady obsługi komunikacyjnej terenów:
   1) dostępność komunikacyjna terenu z terenu drogi publicznej oznaczonej na rysunku planu symbolem 1KDL,
   2) należy zapewnić:
      a) co najmniej 1 miejsce postojowe dla samochodów osobowych na każde 25,0m^2 powierzchni usług w lokalizowanych obiektach,
      b) dojazdy i miejsca dla parkowania rowerów,
4) Zasady podziału:
   1) minimalna powierzchnia 0,3ha,
   2) minimalna szerokość frontu 20,0m,
   3) kąt położenia granic działek w stosunku do dróg: 80°- 90°,

TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNO-MAGAZYNOWO-SKŁADOWEJ z zabudową usługową, oznaczone na rysunku planu symbolami:
1) **1P/U** o powierzchni 2,09ha,
2) **2P/U** o powierzchni 3,93ha,
3) **3P/U** o powierzchni 3,56ha,
4) **4P/U** o powierzchni 0,61ha,
5) **5P/U** o powierzchni 3,83ha,
6) **6P/U** o powierzchni 7,88ha.

2. Na terenach, o których mowa w ust. 1. dopuszcza się, lokalizację:
   1) zespołów garaży wielokondygnacyjnych, podziemnych lub wbudowanych w kubatury obiektów,
   2) parkingów i dróg wewnętrznych o szerokości minimum 8m,
   3) wolnostojących urządzeń reklamowych o wysokości do 12,0m o powierzchni nie większej niż 20,0m2,
   4) zieleni urządzonej,
   5) ścieżek rowerowych.
3. W stosunku do terenów, o których mowa w ust. 1, ustala się następujące wymagania:
   1) nieprzekraczalne linie zabudowy w odległości nie mniej niż:
      a) dla 1P/U 10,0m od linii rozgraniczających tereny dróg publicznych oznaczonych na rysunku planu symbolami 1KDL,
      b) dla 2P/U, 3P/U, 5P/U, 6P/U 12,0m od linii rozgraniczających tereny dróg publicznych oznaczonych na rysunku planu symbolami 1KDL, 3KDL, 4KDL, 5KDL, 1KDD, 2KDD,
      c) dla 4P/U 6,0 od linii rozgraniczających tereny dróg publicznych oznaczonych na rysunku planu symbolami 2KDL,
      d) 20,0m od linii rozgraniczających tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami oznaczonych na rysunku planu symbolami MN/U,
   2) udział terenów zabudowanych - nie więcej niż 60% powierzchni działki budowlanej,
   3) powierzchnie biologicznie czynne nie mniej niż 20% powierzchni działki budowlanej,
   4) udział funkcji usługowej nie więcej niż 40% powierzchni użytkowej budynków,
   5) wysokość zabudowy do 2 kondygnacji nadziemnych, przy zachowaniu nieprzekraczalnej wysokości 12,0m,
   6) dachy
      a) płaskie,

b) jedno, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci od 25°-45°, dwu lub wielokrzywiznowe, stożkowe oraz kopulaste o kącie nachylenia połaci od 1°-90°,

4. Ustala się następujące zasady obsługi komunikacyjnej terenów:
   1) dostępność komunikacyjna terenów z dróg publicznych oznaczonych na rysunku planu symbolami KDL i KDD,
   2) należy zapewnić:
      a) co najmniej 1 miejsce postojowe dla samochodów ciężarowych i dostawczych na każde 50,0m^2 łącznej powierzchni produkcyjno- magazynowo- składowych.
      b) co najmniej 1 miejsce postojowe dla samochodów osobowych na każde 25,0m^2 łącznej powierzchni usług,
5. Zasady podziału:
   1) minimalna powierzchnia 1,0ha,
   2) minimalna szerokość frontu 25,0m,
   3) kąt położenia granic działek w stosunku do dróg: 70°- 90°,

TEREN ZIELENI URZĄDZONEJ, oznaczony na rysunku planu symbolem **ZP** o powierzchni 0,45ha,

1. Na terenie, o którym mowa w ust. 1 dopuszcza się lokalizację:
   1) obiektów małej architektury,
   2) obiektów i urządzeń terenowych służących funkcji sportu,
   3) ścieżek rowerowych,
2. Dostępność komunikacyjna z drogi wewnętrznej oznaczonej symbolem 4KDW oraz z terenu leżącego północno-wschodnią granicą planu.
3. Poziom hałasu nie może przekraczać poziomu dopuszczalnego dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

TERENY WÓD POWIERZCHNOWYCH ŚRÓDLĄDOWYCH, oznaczone na rysunku planu symbolami:

1) **1WS** o powierzchni 0,22ha,
2) **2WS** o powierzchni 0,32ha.

1. Na terenach, o których mowa w ust.1, nie dopuszcza się ogrodzeń.
2. Na terenach, o których mowa w ust.1 dopuszcza się lokalizację:
   1) mostów i przepraw drogowych,
   2) ciągów pieszych i rowerowych,
   3) zieleni urządzonej,
   4) tablic informacyjnych o wysokości do 3m,
   5) budowli i obiektów przeciwpowodziowych,
4. Dostępność komunikacyjna terenów z dróg publicznych oznaczonych na rysunku planu symbolami 4KDL bezpośrednio lub poprzez tereny P/U, ZP i MN/U.

TERENY DRÓG PUBLICZNYCH LOKALNYCH, oznaczone na rysunku planu symbolami:

1KDL o powierzchni 0,38ha,
2KDL o powierzchni 0,45ha,
3KDL o powierzchni 0,24ha,
4KDL o powierzchni 0,26ha,
5KDL o powierzchni 0,40ha,

1. Na terenach, o których mowa w ust.1 ustala się następujące wymagania:
   1) dla 1KDL i 5KDL szerokość w liniach rozgraniczających nie mniej niż 12,0m z poszerzeniami jak na rysunku planu,

2) dla 2KDL szerokość w liniach rozgraniczających nie mniej niż 15,0m z poszerzeniami jak na rysunku planu,
3) dla 3KDL szerokość w liniach rozgraniczających zmienną, nie mniej niż 6,0m zgodnie z rysunkiem planu jako poszerzenie pasa drogowego ulicy lokalnej,
4) dla 4KDL szerokość w liniach rozgraniczających zmienną, nie mniej niż 3,0m zgodnie z rysunkiem planu jako poszerzenie pasa drogowego ulicy lokalnej,
5) pas drogowy minimum jednojezdniowy,
6) oświetlenie minimum jednostronne.

TERENY DRÓG PUBLICZNYCH DOJAZDOWYCH, oznaczone na rysunku planu symbolami:
1) **1KDD** o powierzchni 0,30ha,
2) **2KDD** o powierzchni 0,32ha.

1. Na terenach, o których mowa w ust.1 ustala się następujące wymagania:
   1) szerokość w liniach rozgraniczających nie mniej niż 10,0m z poszerzeniami jak na rysunku planu,
   2) pas drogowy minimum jednojezdniowy,
   3) oświetlenie minimum jednostronne,

TERENY DRÓG WEWNĘTRZNYCH, oznaczone na rysunku planu symbolami:
1) **1KDW** o powierzchni 0,085ha,
2) **2KDW** o powierzchni 0,075ha,
3) **3KDW** o powierzchni 0,043ha,
4) **4KDW** o powierzchni 0,039ha.

1. W stosunku do terenów, o których mowa w ust. 1 ustala się następujące wymagania:
   1) szerokość w liniach rozgraniczających nie mniej niż:
      a) 5,0m dla 1KDW z poszerzeniami jak na rysunku planu,
      b) 7,0m dla 2KDW, 3KDW, 4KDW z poszerzeniami jak na rysunku planu,
   2) nawierzchnie utwardzone.

Ustalenia dotyczące zasad obsługi terenu objętego granicami mpzp, w zakresie infrastruktury technicznej:
1) w zakresie komunikacji dostępność obszaru z dróg publicznych lokalnych, dojazdowych i dróg wewnętrznych oznaczonych na rysunku planu symbolami KDL, KDD i KDW,
2) w zakresie zaopatrzenia w wodę zasilanie z sieci miejskiej poprzez budowę sieci rozdzielczej od istniejących sieci wodociągowych zlokalizowanych poza granicami planu z kierunku ulic Stefana Batorego i Przemyskiej o przekroju minimum Ø110,
3) w zakresie gospodarki ściekowej:
   a) odprowadzenie ścieków sanitarnych:
      - do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej zlokalizowanej poza granicami planu w kierunku ulic Stefana Batorego i Przemyskiej poprzez budowę sieci kanalizacji grawitacyjnej minimum Ø150 i/lub sieci kanalizacji tłocznej minimum Ø50,
   b) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej związanej z systemem cieków wodnych powierzchniowych z zastosowaniem retencji terenowej lub zbiornikowej,
   c) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z powierzchni narażonych na zanieczyszczenia (drogi, place postojowe, parkingi) poprzez urządzenia oczyszczające do kanalizacji deszczowej związanej z systemem cieków wodnych powierzchniowych z zastosowaniem retencji terenowej lub zbiornikowej,

d) ścieki technologiczne powstające w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej (usługowej, handlowej i innej) zawierające substancje o wskaźnikach przekraczających wartości dopuszczalne, odprowadzane do kanalizacji gminnej po wstępnym oczyszczeniu,

4) w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i technologicznymi powstającymi w wyniku prowadzonej działalności - gromadzenie i usuwanie prowadzone na zasadach obowiązujących na terenie miasta Sanoka,
5) w zakresie ciepłownictwa:
   a) podstawowy system ogrzewania obiektów oparty na indywidualnych źródłach ciepła minimalizujących emisję zanieczyszczeń do powietrza,
   b) dopuszcza się system ogrzewania obiektów oparty na zdalaczynnej sieci zbiorczej ciepłowniczej prowadzonej systemem podziemnym i w sposób nie ograniczający możliwości użytkowania terenu zgodnie z ich przeznaczeniem ustalonym w planie.
6) w zakresie elektroenergetyki:
   a) zasilanie z istniejących i projektowanych poza obszarem planu urządzeń i sieci elektroenergetycznych nadziemnych i podziemnych 15KV, za pomocą sieci rozdzielczej kablowej i napowietrznej średniego i niskiego napięcia,
   b) nowe stacje transformatorowe lokalizować, jako obiekty słupowe, wolnostojące lub jako urządzenia wbudowane w budynki,
7) w zakresie zaopatrzenia w gaz:
   a) zasilanie z istniejących poza obszarem planu sieci gazowniczych o przekroju minimum Ø 50mm,
   b) dopuszcza się możliwość przebudowy, rozbudowy, remontu istniejących i budowy nowych obiektów i urządzeń związanych z eksploatacją gazu ziemnego,
8) w zakresie telekomunikacji zapewnienie łączności telefonicznej z istniejących i projektowanych sieci i urządzeń łączności publicznej.

1. Jako główną zasadę przyjmuje się realizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w specjalnie do tego celu wydzielonej przestrzeni pasa drogowego. Dopuszcza się realizację obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na wszystkich terenach objętych planem, z zachowaniem wymagań określonych przepisami.
2. Dopuszcza się:
   1) przebudowę, budowę, remont istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej kolidujących z ustalonym przeznaczeniem,
   2) zmianę parametrów technicznych sieci, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3, 6 i 7 do 200%.

2.3. Główne cele i kierunki polityki przestrzennej przyjęte w projekcie

Podstawowym celem planu jest poszerzenie oferty inwestycyjnej miasta zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

2.4. Powiązania z innymi dokumentami

Wg Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Sanoka teren położony jest w strefie **III – Koncentracji wytwórczości i usług** z wydzieleniem w tej strefie obszarów o istotnym znaczeniu dla realizacji polityki przestrzennej:

- W1- obszar wytwórczości i usług,
- U1 – obszar potencjalnego rozwoju usług.

Znaczna część obszaru leży w strefie **V- Podmiejskiej**. Zgodnie ze studium celem polityki przestrzennej w tej strefie jest kształtowanie zespołów zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem działalności gospodarczych a ponadto wykorzystanie wskazanych terenów do lokalizacji strategicznych dla miasta inwestycji infrastrukturalnych i usługowych. W tym wzdłuż ulicy Batorego wydzielono podstrefę M4 – obszar zabudowy mieszkaniowej z usługami.

3. STAN ZASOBÓW ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MPZP

3.1 Analiza i ocena stanu zasobów środowiska

3.1.1. Położenie, rzeźba terenu.

Obszar objęty badaniami, położony jest w prawobrzeżnej części miasta Sanoka, w dzielnicy Olchowce pomiędzy terenami niezabudowanymi od południa, terenami Sanockich Zakładów Przemysłu Gumowego „STOMIL" od północnego-zachodu, terenami zabudowy mieszkaniowej w rejonie ulicy Batorego od północy i terenami rolnymi od wschodu.

Obszar obejmuje: tereny zabudowy jednorodzinnej, tereny rolnicze i drogi.

Granice opracowania przedstawiono na załączniku graficznym.

Według podziału fizyczno – geograficznego obszar objęty opracowaniem leży w obrębie:
prowincji – Karpaty Zachodnie i Podkarpacie
podprowincji – Zewnętrzne Karpaty Zachodnie
makroregionie – Pogórze Środkowobeskidzkie
mezoregionie – Kotlina Jasielsko-Krośnieńska
mikroregionie – Kotlina Sanocka

Obszar opracowania położony jest w dolinie Sanu obrębie Kotliny Sanockiej. Kotlina zajmuje wąskie, równoleżnikowe obniżenie terenu o przebiegu z południowego-wschodu na północny-zachód, obejmuje pas niskich wzgórz i kotlin o wysokościach ok. 290-300 m n.p.m., ograniczony od południowego zachodu Pogórzem Bukowskim i Kliszkowymi Wyżniami (będącymi już pasmem wzgórz wewnątrz Dołów Jasielsko-Sanockich) i odgraniczające kotlinę od Kotliny Haczowskiej. Od północnego zachodu kotlinę ogranicza w południowej części Pasmo Olchowieckie Gór Słonnych należące do Gór Sanocko-Turczańskich, a na północ od Przełomu Sanu w Trepczy Masyw Kopacza i Wroczeń należące do Pogórza Dynowskiego. Kotlina na północnym zachodzie przechodzi w Kotlinę Haczowską (280-300 m n.p.m.) tworząc z pozostałymi Kotlinę Jasielsko-Krośnieńską będącą częścią Dołów Jasielsko-Sanockich. Południowo-wschodznią granicę kotliny stanowi Pasmo Wiechy z kulminacją Księża Góra 488 m n.p.m.i dalej wzgórze Kocaby do zwężenia doliny Sanu w okolicy Góry Sobień.

Rzeźba obszaru opracowania jest mało urozmaicona, cały obszar to terasa nadzalewowa I Sanu o nachyleniu nieprzekraczającym 5%. Obszar położony jest na wysokości od 292,6 – 298,6 m n.p.m., wysokości względne wynoszą ok. 6 m.

Pierwotna rzeźba terenu została nieznacznie zniekształcona, w wyniku działalności człowieka, który od wieków wykorzystuje dolne rzeki w celach rolniczych.

W obrębie obszaru objętego opracowaniem nie występują czynne procesy erozyjne i złaziska pokryw wietrzelinowych.

Morfologia terenu nie stanowi utrudnienia w możliwości zagospodarowania obszaru.

3.1.2. Geologia.

Pod względem geologicznym teren badań leży w części środkowej nasunięcia Zewnętrznych Karpat Fliszowych na przedpole Zapadliska Przedkarpackiego.

Karpaty zewnętrzne (fliszowe), będące najbardziej zewnętrzną jednostką Karpat, zbudowane są ze skał osadowych powstałych w zbiorniku geosynklinalnym. Zróżnicowanie litologiczne osadów kredowo-paleogeńsko-neogeńskich oraz styl zaburzeń pozwalają wyróżnić w Karpatach zewnętrznych kilka jednostek tektoniczno – facjalnych.

Obszar miasta leży w całości w centralnej depresji karpackiej, nazywanej także centralnym synklinorium, od północy ograniczonej czołowym spiętrzeniem jednostek śląskiej i śląsko-podśląskiej, od południa jej granicę stanowią fałdy przeddukielskie. W części północno-wschodniej należy do niej także wewnętrzne synklinorium jednostki skolskiej.

Budowa geologiczna Dołów Jasielsko—Sanockich jest mało zróżnicowana, pomimo występowania tu skał różnowiekowych. Dominują warstwy krośnieńskie wieku oligoceńskiego, zbudowane z szarych, silnie uwapnionych, bogatych w mikę piaskowców i dużo uboższych w węglany łupków marglistych. W niżej położonych częściach Dołow Jasielsko – Sanockich zalegają czwartorzędowe utwory o charakterze napływowym, wykształcone w postaci teras i stożków napływowych o różnej miąższości (3 do 5 m), zbudowane ze żwirów, iłów i glin.

Na terenie objętym opracowaniem stropowe partie podłoża budują mady rzeczne wykształcone w postaci pyłów, glin, glin zwięzłych i lokalnie namułów organicznych. Miąższość mad waha się w granicach 1,0-5,0 m. mady rzeczne złożone są na żwirach rzecznych lokalnie na piaskach. Mady i żwiry rzeczne spoczywają bezpośrednio na warstwach skalnych.

3.1.3. Wody powierzchniowe.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w obrębie zlewni rzeki San, która przepływa w odległości ok.250 m od jego zachodniej granicy. Na badanym obszarze występują wody powierzchniowe, w postaci dwóch niewielkich bezimiennych cieków, które odprowadzają wody do Sanu.

Rzeka San charakteryzuje się znaczną zmiennością stanów wód, z bardzo wyraźnie zaznaczonymi wezbraniami wiosennymi (marzec) spowodowanymi roztopami oraz letnimi powodowanymi obfitymi opadami.

Stany niżowe występują jesienią (wrzesień, październik) oraz zimą (styczeń, luty). Wahania stanu wód łagodzone są przez oddziaływanie zespołu zbiorników retencyjnych Solina – Myczkowce.

Stan czystości wód rzeki San w 2009 r. określono na podstawie badań przeprowadzonych przez WIOŚ Rzeszów, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11.02.2004 r (Dz.U. 2004.32.284):

- nazwa jednolitej części wód powierzchniowych – San od zbiornika Myczkowce do Wiaru,
- kod jednolitej części wód powierzchniowych - PLR 200015223999,
- nazwa rzeki – San,
- nazwa punktu – Zasław

Klasyfikacja ogólna jakości wód w Sanie w punkcie pomiarowym Zasław.

Wskaźnik jakości	Zapach	Barwa	Zawiesina ogólna	BZT5	Siarczany	Chlorki	Odczyn pH	Azot amonowy	Azot Kjeldahla

	krotność	mgPt/l	mg/l	mgO_2/l	$mgSO_4/l$	mgCl/l		$mgN-NH_4/l$	mgN/l
min	1,0	6	<5	1,1	14,8	<5	8,1	<0,047	<0,5
średnia	1,0	9	6,1	1,2	15,2	<5	8,2	0,053	<0,5
max	1,0	13	12,8	1,2	15,6	<5	8,3	0,158	<0,5

Wskaźnik jakości	Liczba bakterii grupy Coli	Liczba bakterii grupy Coli typu kałowego (Escherichia coli)	Amoniak całkowity	Azotany	ChZT - Cr	Fosforany P_2O_5	Paciorkowce kałowe (enterokoki)
	n/100ml	n/100ml	mgNHU/l	$mgNO_3/l$	mgO_2/l	mgP_2O_5	n/100ml
min	240	93	<0,06	2,57	<10	<0,034	84
średnia	8917	4976	0,068	3,22	7,7	<0,034	84
max	46000	24000	0,204	3,58	15,6	<0,034	84

Jakość wód Sanu w 2010r. wg danych WIOŚ określono, jako kategorię A1 ze względu na właściwości fizykochemiczne jednak ze względu na właściwości mikrobiologiczne wodę uznano za pozaklasową – wysoka liczba bakterii grupy coli typu kałowego. Dlatego wodę określono, jako nienadającą się do pozyskiwania do celów pitnych.

Ocena poziomu azotanów i podstawowych wskaźników eutrofizacji w punkcie pomiarowym Zasław.

Wskaźniki eutrofizacji	Stężenia średnie roczne
Azotany ($mgNO_3/l$)	3,9
Azot azotanowy ($mgN-NO_3/l$)	0,88
Azot ogólny (mgN/l)	1,32
Fosfor ogólny (mgP/l)	0,025
Chlorofil „a” (mg/l)	-

Wody niezagrożone zanieczyszczeniem azotynami (średnioroczne stężenie azotanów poniżej 10 $mgNO_3/l$, chlorofilu „a” poniżej 10 mg/l). Jednak woda zagrożona eutrofizacją ze względu na wskaźnik okrzemkowy IO.

Zgodnie z opracowaniem pt.: „Wyznaczenie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni Sanu, jako integralny element studium ochrony przeciwpowodziowej” sporządzonym przez RZGW w Krakowie, obszar objęty opracowaniem leży poza terenem szczególnego zagrożenia powodzią, w tym poza zagrożeniem wodami 100 - letnimi - $Q_{1\%}$.

Zgodnie z opracowana przez Państwowy Instytut Geologiczny mapą „Obszary zagrożone podtopieniami” cały obszar objęty opracowaniem jest narażony na ryzyko podtopień. Wyznaczone obszary nie są strefami zalewów wód powierzchniowych (powodzi), ale przedstawiają maksymalne możliwe zasięgi występowania podtopień (czyli położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami) w rejonie i sąsiedztwie doliny rzecznej.

3.1.4. Wody podziemne.

Wody gruntowe tworzą ciągły poziom wodonośny związany z piaskami i żwirami rzecznymi. Zwierciadło wody jest swobodne i kształtuje się przeciętnie na głębokości 3,0-4,5 m p.p.t. w okresach intensywnych opadów może podnieść się wyżej do ok. 2,0-3,5 m p.p.t. Dodatkowo w stropowych warstwach mad mogą wystąpić śródglinowe wody zawieszone. Sączenia tych wód występują na głębokościach 0,5-1,5 m p.p.t.

Cały obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu GZWP nr 431 „Zbiornik warstw Krosno (Bieszczady)” o powierzchni ok. 1220 km^2 i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 25 tyś. m^3/dobę. Podane zasoby dyspozycyjne zabezpieczają dzienne potrzeby na wodę dla

ok. 200 tyś. osób. Zbiornik ten obejmuje centralną depresję karpacką wypełnioną piaskowcowo-łupkowymi warstwami krośnieńskimi.

Wiek utworów wodonośnych – to trzeciorzęd we fliszu karpackim (Tr_F). Średnia głębokość ujęć pierwszego użytkowego poziomu wód podziemnych w obrębie zbiornika GZWP nr 431 sięga ok 60 – 80 m. Zbiornik ma charakter szczelinowo – porowy. Wody podziemne zbiornika Bieszczadzkiego mieszczą się w I i II klasie jakości wód.

Jakość wód podziemnych w 2010 roku była kontrolowana przez Państwowy Instytut Geologiczny, w sieci krajowej monitoringu wód podziemnych, w punkcie monitoringu PIG nr 393 Sanok (poza granicami opracowania – źródło w dolinie Olchowskiego potoku). Punkt ten położony jest w obrębie GZWP Nr 431 Dolina Sanu.

Wody podziemne w ocenie pięcioklasowej odpowiadały **II klasie czystości** - wody dobrej jakości. Ponieważ JCWPd, wyznaczone w granicach województwa podkarpackiego, nie mają statusu zagrożonych, badania stanu chemicznego wód podziemnych prowadzone są tu tylko w sieci monitoringu diagnostycznego.
Zainwestowana część obszaru zaopatrywana jest w wodę przez wodociąg miejski. Ścieki bytowo – gospodarcze z istniejących i użytkowanych budynków są odprowadzane do kanalizacji miejskiej lub przydomowych zbiorników bezodpływowych.

3.1.5.Gospodarka wodno – ściekowa.

Badany obszar jest obecnie podłączony do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, jednak tylko w miejscach istniejącej już zabudowy mieszkaniowej.

3.1.6. Gleby.

Większość obszaru opracowania wyścielają mady. Należą one do jednych z lepszych gleb w województwie podkarpackim. Miejscami mady zawierają domieszkę grubszych frakcji szkieletowych.

Obszar opracowania położony jest na terasie akumulacyjnej, która nie podlega już zalewom rzeki, przez co wytworzyły się tu tzw. stare mady, które posiadają skład mechaniczny utworów gliniasto - pyłowych, gliniasto – ilastych rzadziej piaszczysto – gliniastych i zaliczane są do gleb różnych typów: brunatnych, pyłowych.

Na obszarze objętym opracowaniem, zgodnie z wypisem z Rejestru gruntów, występują:

- Grunty orne – RIIIa, RIIIb, RIVa, RIVb,
- Grunty rolne zabudowane –B-PsIV,
- Pastwiska trwałe – PS III, PsIV, PsV,
- Sady na pastwiskach trwałych –S-PsIV,
- Łąki –ŁIII,
- Zurbanizowane tereny niezabudowane Bp,
- Inne tereny zabudowane – Bi,
- Tereny mieszkaniowe – B,
- Grunty pod rowami – W,
- Drogi – dr.

3.1.7. Surowce mineralne.

Na opracowywanym terenie brak jest udokumentowanych złóż surowców mineralnych

3.1.8 Gospodarka odpadami.

Gospodarka odpadami komunalnymi, gromadzenie i usuwanie odpadów prowadzone jest na zasadach obowiązujących na terenie gminy i miasta Sanok.

3.1.9. Klimat.

Według R. Gumińskiego obszar miasta Sanoka należy do Karpackiej strefy klimatycznej, XXI Dzielnicy Klimatycznej. Natomiast wg. E. Romera na obszarze Sanoka panuje klimat „górski i podgórski typu zaciszy śródgórskich krainy samborsko - sądeckiej"

Wiosny cechują się dużym zróżnicowaniem temperatur, lata są upalne, jesienie długie i dość ciepłe, a zimy surowe i śnieżne. Najpogodniejszymi okresami w roku są koniec lata i jesień. Zima jest okresem o największym zachmurzeniu. Średnia roczna temperatura wynosi +7,7 °C, średnia stycznia –3 °C, średnia lipca +18 °C. W całym powiecie sanockim średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca stycznia waha się od –2,5 do –3,5 °C, najcieplejszego miesiąca lipca od +17,0 do +17,9 °C. Czas trwania zimy od 80 do 90 dni, a lata od 75 do 99 dni. Dni pochmurnych jest od 100 do 145 dni, a pogodnych od 55 do 63 dni. Pokrywa śnieżna od 30 do 35 dni. Suma rocznych opadów waha się pomiędzy 737 a 912 mm (ponad 30% więcej niż dla Polski). Największe opady obserwuje się w czerwcu, lipcu i sierpniu między 76 a 155 mm, najmniejsze w lutym - 23-36 mm. Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 209 dni (dla Polski 180 - 220).

Przeważające kierunki wiatrów to wiatry południowo-zachodnie oraz w mniejszym stopniu wiatry południowe, północno-zachodnie i zachodnie.

Warunki klimatu lokalnego są uzależnione od wysokości n.p.m, ekspozycji i spadku terenu oraz rodzaju, wieku i zwarcia drzewostanu.

Ze względu na położenie w dolinie Sanu obszar charakteryzuje się dużą częstotliwością występowania mgieł, zjawisk inwersyjnych, dłuższym zaleganiem chłodnych mas powietrza. Są to tereny o mało korzystnych warunkach termicznych, solarnych i wilgotnościowych.

1.1.10. Zanieczyszczenie powietrza.

Badany obszar nie był objęty monitoringiem zanieczyszczenia powietrza. Dane dotyczące stężenia poziomu zanieczyszczeń w powietrzu pochodzą z dwóch punktów monitoringu powietrza przy ulicach: Jezierskiego i Jana Pawła II położonych poza granicami opracowania.

Jakość powietrza atmosferycznego na terenie Sanoka, określono na podstawie danych WIOŚ Rzeszów z 2009 roku.

Stan jakości powietrza w Sanoku w 2009r., poziomy dopuszczalne wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz.81)

Rodzaj substancji zanieczyszczającej	Lokalizacja punktu pomiarowego	Stężenia średnioroczne w Mg/m^3	Liczba przekroczeń stężęń 24 godz./rok	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (ug/m^3)	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
Dwutlenek siarki (wg kryterium ochrony roślin)	Ul. Jezierskiego	8,8	0	20	3 razy
	Ul. Jana Pawła II	6,7	0		
Dwutlenek azotu	Ul. Jezierskiego	11,7	0	42	18 razy
	Ul. Jana Pawła II	18,9	0		

Pył zawieszony PM10	Ul. Jezierskiego	25,5	11	40	35 razy
	Ul. Jana Pawła II	-	-		
Benzen	Ul. Jezierskiego	-	-	6	-
	Ul. Jana Pawła II	-	-		

W 2009 r. monitorowanie poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM10 na obszarze strefy krośnieńsko-sanockiej prowadzone było na stacji w Sanoku przy ul. Jezierskiego, położonej w otoczeniu zabudowy jednorodzinnej z obiektami handlowymi i usługowymi. W punkcie pomiarowym przy ul. Jezierskiego w Sanoku stężenie średnioroczne pyłu PM10 wyniosło 25,4 µg/m3.Pomiary w Sanoku prowadzone były pięć razy w tygodniu oraz objęły tylko 50% czasu pomiarowego w sezonie grzewczym.

Rejon Sanoka jest jednym z najmniej skażonych terenów województwa pod względem zanieczyszczenia powietrza. W zakresie stężeń większości wskaźników, wyniki pomiarów tych stężeń nie przekroczyły nawet 50 % normy dopuszczalnej. Jednak pomiary w mieście były wykonywane manualnie i ich pokrycie dla całego roku wahało się od, 18% do 70% dlatego powyższe wyniki należy traktować z pewnym marginesem.

W skali województwa największym problemem w dalszym ciągu jest zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM10. Przekroczenia standardów imisyjnych określonych dla PM10 były podstawą do zakwalifikowania w ocenie za rok 2009 stref: miasto Rzeszów, miasto Przemyśl, jasielskiej, tarnobrzesko-leżajskiej i jarosławsko-lubaczowskiej, mielecko-dębickiej i krośnieńsko-sanockiej do klasy C. Działania wynikające z tej klasyfikacji, to: a. Obowiązek opracowania dla stref: tarnobrzesko-leżajskiej, jarosławsko-lubaczowskiej, mielecko-dębickiej i krośnieńsko-sanockiej naprawczych Programów Ochrony Powietrza w zakresie PM10.

Wyższe wartości pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenie miasta odnotowano głównie w okresie grzewczym. Źródłem zanieczyszczenia są lokalne emitery, głównie piece i kotłownie węglowe oraz transport samochodowy.

3.1.11. Hałas i zanieczyszczenia komunikacyjne.

Hałas w środowisku obszaru objętego opracowaniem jest powodowany głównie ruchem pojazdów mechanicznych.

Ocenę stanu akustycznego środowiska przeprowadza się w oparciu o rozporządzenia wykonawcze:

- Rozporządzenie MŚ z dn. 29.07.2004 r w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (DzU.2004.178.1841)
- Rozporządzenie MŚ z dn. 9.01.2002 r. w sprawie wartości progowych poziomów hałasu (Dz.U.2002.8.81)

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku

L.p.	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Instalacje i pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
		pora dnia - przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	pora nocy - przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	pora dnia -przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	pora nocy -przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a Obszary A ochrony uzdrowiskowej b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40

2	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży c. Tereny domów opieki d. Tereny szpitali w miastach	55	50	50	45
3	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c. Tereny wypoczynkowo-rekreacyjne poza miastem d. Tereny zabudowy zagrodowej	60	50	55	45
4	a. Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ze zwartą zabudową mieszkaniową i koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych	65	55	55	45

Progowe poziomy hałasu w środowisku

L.p.	Przeznaczenie terenu	Progowy poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
		pora dnia - przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	pora nocy - przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	pora dnia -przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia, kolejno po sobie następującym	pora nocy -przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	Obszary A ochrony uzdrowiskowej	60	50	50	45
2	Tereny wypoczynkowo-rekreacyjne poza miastem	60	50	-	-
3	Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży Tereny zabudowy szpitalnej i domów opieki społecznej	65	60	60	50
4	Tereny zabudowy mieszkaniowej	75	67	67	57

Na objętym opracowaniem ani terenie miasta Sanoka nie były prowadzone przez służby inspekcji ochrony środowiska badania pomiarowe uciążliwości hałasu.

Obszar objęty opracowaniem leży w zasięgu (odległość ok 70m od granic opracowania) oddziaływania hałasu komunikacyjnego od ulicy Przemyskiej, będącej drogą krajową nr 28.

Zarówno na badanym terenie, jak i w jego otoczeniu /poza droga krajową NR 28/ nie występują źródła hałasu mogące stanowić zagrożenie dla lokalnego klimatu akustycznego.

3.1.12. Obszary chronione, krajobraz, rośliny, zwierzęta.

Obszary chronione

Na obszarze objętym opracowaniem nie stwierdzono występowania pomników przyrody, prawnie chronionych stanowisk roślin i grzybów oraz miejsc lęgowych ptaków i rozrodu zwierząt.

Najbliższe, cenne przyrodniczo i atrakcyjne krajobrazowo, wielkoprzestrzenne obszary chronione:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk, Obszar Natura 2000 "Dorzecze Górnego Sanu" mający znaczenie dla Wspólnoty - kod PLH180021. Położony jest ok. 220 m na południowy zachód od granic opracowania ekofizjograficznego.
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Góry Słonne" – mający znaczenie dla Wspólnoty, kod PLH180013. Położony jest ok. 950 m na północny wschód od granic opracowania ekofizjograficznego.
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 - „Góry Słonne", kod PLB1.80003, Położony jest ok. 450 m na północny wschód od granic opracowania ekofizjograficznego.
- Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu położony ok. 500m na wschód od granic opracowania
- Park Krajobrazowy Gór Słonnych , położony ok. 1200m na północny wschód od granic opracowania ekofizjograficznego.
- Rezerwat florystyczny „Polanki"- leśny powołany w celu ochrony naturalnych zbiorowisk buczyny karpackiej. Położony ok. 1200m na północny wschód od granic opracowania ekofizjograficznego w obrębie Parku Krajobrazowego.

Krajobraz

Badany teren położony jest na prawie płaskiej terasie nadzalewowej rozciętej dwoma bezimiennymi ciekami, których koryta wcinają się na głębokość ok. 1 m. Obszar charakteryzuje się rolniczym krajobrazem podmiejskim, w którym dominują tereny upraw, łąk i odłogów.

Teren opracowania położony jest poza Wschodniobeskidzkim Obszarem Chronionego Krajobrazu i poza Parkiem Krajobrazowym Gór Słonnych.

Krajobraz obszaru nie posiada ochrony prawnej.

Flora

Mapa „Potencjalna roślinność naturalna Polski", IGiPZ PAN, Warszawa, 2008 gdzie, jako pojęcie potencjalnej roślinności naturalnej rozumie się prawdopodobny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty w wyniku naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania antropogeniczne zostały wyeliminowane, określa obszar opracowania jako miejsce potencjalnego występowania zespołu: **Alnetum incanae (**nadrzeczne olszyny górskie).

Szata roślinna w granicach opracowania wskutek odziaływania antropogenicznego uległa daleko idącym zmianom. Na większości obszaru opracowania naturalne zbiorowiska roślinne zostały zastąpione przez sztuczne, synantropijne, które charakteryzują się względną krótkotrwałością i małą zdolnością do samoregulacji. Zbiorowiska synantropijne różnicują się na dwie grupy: ruderalną - towarzyszącą zwłaszcza przydrożom, przychaciom, oraz segetalną - występującą wśród upraw rolnych /roślin zbożowych i okopowych/.

Ponad 60% powierzchni opracowania zajmują zbiorowiska segetalne o niskim potencjale ekologicznym gdzie dominują uprawy zbóż i roślin okopowych. Zwiększenie intensywności i modernizacja rolnictwa współczesnego przyczyniła się do znacznego wzrostu plonów, lecz jednocześnie zmieniła strukturę florystyczną zbiorowisk segetalnych. Lista gatunków w agrocenozach na przestrzeni ostatnich lat uległa znacznej redukcji.

Agrocenozy łąkowe obejmujące ok. 10 % powierzchni użytków rolnych należą do zbiorowisk o znacznie większym potencjale ekologicznym /bogatsza pula genowa, większe zróżnicowanie fitosocjologiczne/ i stosunkowo dużej trwałości z tendencją do renaturyzacji stosunków ekologicznych wprzypadku ekstensywnego użytkowania łąk oraz sukcesji naturalnej kierunku zbiorowisk krzaczastych w przypadku zaprzestania użytkowania gospodarczego.

Wśród agrocenoz łąkowych przeważają półnaturalne i antropogeniczne darniowe zbiorowiska łąkowo-pastwiskowe występujące na mezo i eutroficznych siedliskach o różnym stopniu wilgotności z klasy Molinio-Arrhenatheretea. W klasie tej wyróżniono kilka grup zbiorowisk należących do rzędu: Trifolio fragiferae-Agrostietalia stoloniferae - to półnaturalne, niskie murawy, występujące na obszarach okresowo zalewanych lub podtapianych. Zbiorowiska te porastają siedliska gleb żyznych, wilgotnych, zasobnych głównie w azot. Do charakterystycznych gatunków tego rzędu występujących na tym terenie należą: perz właściwy (Elymus repens) mietlica rozłogowa (Agrostis stolonifera), wyczyniec kolankowy(Alopecurus geniculatus), kostrzewa trzcinowata (Festuca arundinacea), koniczyna rozdęta (Trifolium fragiferum s.l.) koniczyna biała i czerwona (Triforium regens i pratense),

Znaczne powierzchnie zajmują odłogi, w tym wiele nieużytkowanych od kilku lat. Najliczniejszą grupę spośród gatunków zaobserwowanych na tym terenie, stanowiły byliny - typowe dla ekosystemów trawiastych. Brak mechanicznej uprawy gleby spowodował wytworzenie się trwałej darni. Liczna grupa roślin jednorocznych oraz jednorocznych lub dwuletnich to głównie gatunki migrujące z terenów sąsiednich - pól uprawnych i miejsc ruderalnych, m. in.: bylica pospolita (Artemisia vulgaris L.), tasznik pospolity (Capsella bursa-pastoris (L.) Med.), chaber bławatek (Centaurea cyanus L.), przymiotno kanadyjskie (Conyza canadensis (L.) Conquist), poziewnik pstry (Galeopsis speciosa Mill.), przytulia czepna (Galium aparine L.), bniec biały (Silene latifolia Poir.), rdest ptasi (Polygonum aviculare L.), starzec zwyczajny (Senecio vulgaris L.).

O wieloletnim braku użytkowania odłogów świadczy sukcesja roślinna zbiorowisk roślin zielnych, które przekształciły się w zbiorowiska zaroślowe z dużym udziałem krzewów, m. in. głogu jednoszyjkowego (Crataegus monogyna Jacq.), róży dzikiej (Rosa canina L.), maliny właściwej (Rubus idaeus L.), jeżyny fałdowanej (R. plicatus), bzu czarnego (Sambucus nigra L.) i jarzębu pospolitego (Sorbus aucuparia).

Wyodrębniono także związek (All.) Onopordion acanthii zbiorowiska ruderalne stanowisk roślin ciepłolubnych z charakterystycznymi gatunkami : bylica piołun (Artemisia absinthium), cykoria podróżnik (Cichorium intybus), nostrzyk żółty (Melilotus officinalis), lucerna pośrednia (Medicago ×varia)

Nie stwierdzono obecności dziko występujących prawnie chronionych stanowisk roślin i grzybów:

- siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r (Dz.U. Nr 92, poz.1029),
- gatunków dziko występujących roślin, objętych ochroną rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. (Dz.U. Nr 168, poz. 1764).

Fauna

Na obszarze, w trakcie inwentaryzacji nie stwierdzono występowania gatunków dziko występujących zwierząt, objętych ochroną prawną, rozporządzeniem ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r (Dz.U. Nr 220 poz. 2237).

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują ograniczenia w sposobie zagospodarowania, wynikające z ustawy o ochronie przyrody.

3.1.13. Dziedzictwo historyczne.

Na obszarze objętym opracowaniem, zgodnie z informacją Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, nie występują obiekty objęte ochrona konserwatorską.

Obszar leży poza strefami ochrony konserwatorskiej.

Na obszarze nie występują stanowiska archeologiczne, wpisane do Karty Ewidencji Stanowisk.

3.1.14. Struktura i powiązania przyrodnicze obszaru.

Struktura przyrodnicza obszaru jest mało zróżnicowana, dominują ubogie agrocenozy pól uprawnych. Całość terenu położona jest w obrębie jednej jednostki morfologicznej- terasy nadzalewowej Sanu. W ostatnich latach struktura przyrodnicza tego obszaru zmienia się w istotnym zakresie i zmiany będą jeszcze bardziej zauważalne niż do tej pory. Zmiany wynikają z działań planistycznych miasta Sanoka takich jak: zwiększenie zakresu przestrzennego terenów budowlanych a także dopuszczanie do intensyfikacji zabudowy. Ponadto z przyczyn gospodarczych dochodzi do przekształceń w strukturze użytkowania gruntów, co uwidacznia się sukcesją naturalną w kierunku zbiorowisk zaroślowych w obszarze gruntów ornych, na których zaprzestano produkcji rolnej.

Powiązania przyrodnicze danego obszaru miasta z otoczeniem realizowane są głównie przez:

- obieg wody – spływ podziemny i powierzchniowy,
- cyrkulację atmosferyczną,
- powiązania ekologiczne.

Teren objęty opracowaniem, leży w Bieszczadzkim Międzynarodowym Korytarzu Ekologicznym obejmującym dolinę Sanu.

Powiązania przyrodnicze z otoczeniem obszar posiada poprzez:

- doliny cieków wodnych– lokalne korytarze ekologiczne powiązane z obszarem Natura 2000 "Dorzecze Górnego Sanu" – mającym znaczenie dla Wspólnoty, które biorą swój początek również z obszarów Natura 2000 m.in. SOO „Góry Słonne” – mający znaczenie dla wspólnoty,
- tereny otwarte użytkowane rolniczo,
- zakrzewienia przydrożne,
- zieleń przydomową,
- rzekę San.

3.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu mpzp

Obszar objęty opracowaniem nie podlega w chwili obecnej znaczącym, gwałtownym przeobrażeniom naturalnym ani antropogenicznym. Większość zachodzących tu zmian ma raczej związek z naturalnymi procesami przyrodniczymi.

Zauważyć można jednak presje inwestycyjną i pojawiające się nowe lokalizacje zabudowy mieszkaniowej, dla której opisywany teren nie jest optymalnym. Ze względu na niekorzystny topoklimat a także sąsiedztwo zakładów przemysłowych.

Ponadto obecnie brak jest czytelnych przepisów ograniczających możliwość wprowadzania zabudowy na terenach dolinnych, co sprzyja niewłaściwej lokalizacji zabudowań i nadmiernego „obudowywania” dolin rzecznych.

Przy braku realizacji ustaleń zarówno w sferze zasad zagospodarowania jak i dyspozycji przestrzennej oraz ochronie środowiska można się spodziewać niekorzystnych zmian.

W strukturze przestrzennej może dojść do chaotycznej zabudowy, powstawania nowych dysharmonijnych form i tworzenia konfliktów przestrzennych.

4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Realizacja niektórych ustaleń projektu mpzp; przedsięwzięć związanych z modernizacją i budową infrastruktury drogowej, może się wiązać ze skutkami w środowisku przyrodniczym i doprowadzić do trwałych przekształceń środowiska.

Przewiduje się, że realizacja w/w przedsięwzięć spowoduje trwałe zmiany i przekształcenia środowiska na tym obszarze, lecz efekt ekologiczny ich realizacji, w szerszym zakresie przestrzennym doprowadzi do poprawy stanu środowiska w skali ponadlokalnej.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU MPZP, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Cele ochrony przyrody, zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. 2009 Nr 151 poz. 1220 z póź. zm.), są realizowane przez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz w działalności gospodarczej i inwestycyjnej na tym terenie.

Obszar objęty projektem mpzp położony jest poza granicami Parku Krajobrazowego i Obszaru Chronionego Krajobrazu, nie występują na nim rezerwaty przyrody stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne i pomniki przyrody.

Do problemów ochrony przyrody istotnych z punktu widzenia sporządzania Planu oraz jego realizacji należy wymienić:

- brak planów ochrony, lub planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, które znajdują się w odległości kilku kilometrów od granic opracowania
- brak szczegółowych wytycznych dotyczących sposobów ochrony poszczególnych gatunków lub typów siedlisk w postaci programów ochrony,
- brak dokładnej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków,

Znaczna cześć terenu objętego projektem mpzp została przeznaczona pod zabudowę przemysłowo-usługowo-składową W wyniku zabudowy tego terenu należy się spodziewać wzrostu spływu powierzchniowego z tego terenu (dachy, utwardzone drogi i parkingi), co wiąże się z większą ilością wód opadowych odprowadzanych do rowów melioracyjnych. Po części odprowadzaną z tego terenu woda zostaną obciążone dwa cieki wodne przebiegające przez teren opracowania, co niesie ze sobą ryzyko zwiększenia ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do Sanu.

Najczęściej spotykane zanieczyszczenia wód opadowych i roztopowych:

- zawiesiny i zanieczyszczenia grube,
- metale ciężkie,
- substancje ropopochodne,
- związki biogenne.

Obserwuje się dużą zmienność wyżej wymienionych zanieczyszczeń uzależnioną przede wszystkim od:

- zanieczyszczenia atmosfery,
- częstotliwości i staranności czyszczenia zlewni,
- pory roku i czasu trwania opadu,
- natężenia opadu i długości przerw między opadami.

Ścieki opadowe odprowadzane do odbiorników powierzchniowych lub wprowadzane do gruntu muszą spełniać standardy jakości określone przepisami. Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz.U. z 2006, Nr 137, poz. 984) w sprawie warunków, jakie należy spełniać przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, wody opadowe oraz roztopowe pochodzące z powierzchni, takich jak: centra miast, tereny przemysłowe i składowe, bazy transportowe, drogi, parkingi są definiowane jako ścieki. Jeżeli ilość zawiesin ogólnych przekracza w nich 100 mg/dm3, a węglowodorów ropopochodnych 15 mg/dm3, to należy je koniecznie oczyścić przed wprowadzeniem do gruntu lub wód powierzchniowych.

Zmniejszenie ilości zanieczyszczeń w ściekach deszczowych można osiągnąć poprzez:
- ograniczenie zanieczyszczeń na terenie zlewni, które są spłukiwane w czasie opadów
- stosowanie urządzeń do oczyszczania lub podczyszczania ścieków deszczowych.

Zapisy planu nakazują odprowadzenie przez urządzenia oczyszczające wód opadowych i roztopowych pochodzących z dróg, placów postojowych oraz parkingów przed wprowadzeniem ich do kanalizacji deszczowej powiązanej z ciekami powierzchniowymi.

Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne zawarte w projekcie mpzp zapewniają prawidłowe funkcjonowanie środowiska i ochronę istniejących form przyrody.

Realizacja planowanych inwestycji przekształci obecne środowisko przyrodnicze, wprowadzi także nowe elementy przyrodnicze w postaci zieleni urządzonej.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU MPZP ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są liczne konwencje międzynarodowe, sygnowane przez stronę polską.
Strategiczne dokumenty krajowe, takie jak Polityka ekologiczna państwa, Strategie rozwoju czy Programy ochrony środowiska uwzględniają zawarte w konwencjach międzynarodowych prawa i obowiązki państwa i obywateli wobec środowiska naturalnego i konkretyzują cele ochrony środowiska. Najnowszy wspólnotowy program ochrony środowiska określa cztery priorytety wymienione poniżej.

- Powstrzymanie niekorzystnych zmian klimatu i przeciwdziałanie ich następstwom.
  - Zapisy planu pozwalają ograniczyć ilości niskiej emisji.
- Przyroda i różnorodność biologiczna; ochrona rzadkich zasobów biotycznych i krajobrazowych.
  - Na obszarze opracowania nie stwierdzono obecności dziko występujących prawnie chronionych stanowisk roślin i grzybów.

- W celu ochrony naturalnego stanu fauny i flory wprowadzono w Planie tereny zieleni urządzonej i zachowano przebieg cieków wodnych.

- Środowisko i zdrowie, bezpieczeństwo ekologiczne obywateli.
  - Ustalenia planu usprawniają powiazania komunikacyjne obszaru opracowania.
- Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych i nowa, skuteczna gospodarka odpadami.
  - Zapisy planu nakazują zaopatrzenie w wodę z sieci miejskiej poprzez budowę sieci rozdzielczej od istniejących sieci wodociągowych, odprowadzanie ścieków komunalnych do miejskiej sieci kanalizacyjnej, odprowadzanie wód opadowych i powierzchniowych do kanalizacji deszczowej a następnie cieków powierzchniowych.

Cele ochrony środowiska ustanowione w dokumentach międzynarodowych, krajowych i regionalnych znalazły swoje odzwierciedlenie w projekcie MPZP i zostały dostosowane do skali i specyfiki projektu.

Podstawowym celem planu jest poszerzenie oferty inwestycyjnej miasta zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Główny cel projektu MPZP jest zgodny z celami określonymi we wszystkich dokumentach nadrzędnych.

Sposoby uwzględnienia celów ochrony środowiska podczas opracowania dokumentu.

W celu zachowania korzystnych warunków środowiskowych, w planie przyjęto określone ustalenia:

Cele ochrony	**Ustalenia przyjęte w MPZP**
Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu”	➢ Brak oddziaływania na obszary Natura 2000 poprzez zapisy planu
Ochrona wód i efektowne wykorzystanie zasobów wodnych	➢ Zaopatrzenie w wodę - zasilanie z sieci miejskiej poprzez budowę sieci rozdzielczej od istniejących sieci wodociągowych, ➢ Gospodarka ściekowa: – odprowadzenie ścieków komunalnych do miejskiej sieci kanalizacyjnej – odprowadzenie wód opadowych i powierzchniowych: do kanalizacji deszczowej po uprzednim oczyszczeniu,
Gospodarka odpadami	W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi: ➢ gromadzenie i usuwanie prowadzone na zasadach obowiązujących na terenie gminy,
Ochrona powietrza i klimatu	W zakresie ciepłownictwa: a) prowadzenie sieci ciepłowniczych systemem podziemnym i w sposób nie ograniczający możliwości użytkowania terenu zgodnie z ich przeznaczeniem ustalonym w planie, b) dopuszczenie stosowania grupowych lub indywidualnych źródeł ciepła opartych o paliwa ekologiczne niepogarszające stanu środowiska lub źródłami energii odnawialnej,
Ochrona przed hałasem	Brak źródeł uciążliwego hałasu na obszarze planu
Ochrona powierzchni ziemi	Prowadzenie sieci ciepłowniczej, gazowej oraz sieci elektroenergetycznej systemem podziemnym. Zachowanie znacznych powierzchni biologicznie czynnych.
Ochrona przed promieniowaniem	Brak źródeł promieniowania na obszarze planu

elektromagnetycznym	
Ochrona zasobów kopalin	Brak zasobów na terenie opracowania
Różnorodności biologicznej i krajobrazu	➢ ustalenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w zależności od przeznaczenia terenu ➢ zabezpieczenie terenów pod wody powierzchniowe pełniących rolę korytarzy ekologicznych oznaczonych na rysunku planu symbolami WS1 i WS2
Ochrona zasobów kulturowych	Brak zasobów na terenie opracowania

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I ODDZIAŁYWANIAMI NA TE ELEMENTY

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych, względem położenia opracowywanego Planu obszarów Natura 2000, Parku Krajobrazowego i Obszaru Chronionego Krajobrazu ich zadania ochronne a także ustalenia projektu planu, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań opiniowanego terenu na cele i przedmiot ochrony oraz integralność tych obszarów.

Elementy środowiska	**Sposób oddziaływania**	**Ocena Skutków[1]**	**Wprowadzone sposoby ograniczenia negatywnego oddziaływania**
Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu”	Zmniejszenie spływu powierzchniowego wód zanieczyszczonych nawozami mineralnymi	+ D S P	
Różnorodność biologiczna	Zmniejszenie powierzchni nieużytków.	-/+ D/Ś S B	Zabezpieczenie ustaleniami planu minimalnych wartości powierzchni biologicznie czynnych. Zachowanie wód powierzchniowych WS1 i WS2 oraz zieleni urządzonej ZP- pełniących rolę lokalnych korytarzy ekologicznych.
Ludzie	Zmiana krajobrazu, zwiększenie hałasu i zanieczyszczenia powietrza	-/+ D/Ś S B	Zabezpieczenie ustaleniami planu minimalnych wartości powierzchni biologicznie czynnych, modernizacja układu komunikacyjnego poprawiając bezpieczeństwo
Zwierzęta	Zmniejszenie żerowisk ptactwa	-/+ D/Ś S B	Zabezpieczenie ustaleniami planu minimalnych wartości powierzchni biologicznie czynnych
Rośliny	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych	-/+ D/Ś S B	Wprowadzenie zieleni urządzonej ZP
Wody powierzchniowe i podziemne	Zwiększony spływ powierzchniowy Spływy i infiltracja zanieczyszczonych wód opadowych z powierzchni utwardzonych, parkingów, placów	- D S B/B	Wprowadzenie scentralizowanego systemu wodno – kanalizacyjnego i nakazanie oczyszczania wód pochodzących terenów narażonych na zanieczyszczenia.

Powietrze	Emisja spalin z ruchu pojazdów i spalania paliw w celach grzewczych	- D S P	Podłączenie budynków do zbiorczej sieci ciepłowniczej lub korzystanie z proekologicznych paliw.
Powierzchnia ziemi	Zmiana ukształtowania terenu	- D/Ś S B	-
Krajobraz	Zmiana krajobrazu w wyniku tworzenia zabudowy kubaturowej, kształtowanie przestrzeni głównie przemysłowo-składowej	+ D S B	Ustalenie odpowiednich parametrów zabudowy i jej kompozycji
Klimat	Utwardzenie powierzchni, zmiana pokrycia powierzchni ziemi zmieni mikroklimat	- D S B	Zabezpieczenie ustaleniami planu minimalnych wartości powierzchni biologicznie czynnych
Zasoby naturalne	Wpływ zanieczyszczeń ropopochodnych na gleby i wody gruntowe, gromadzenie się soli używanej do odladzania ulic w glebach	- Ś/D S B/P	Wprowadzenie scentralizowanego systemu wodno – kanalizacyjnego i nakazanie oczyszczania wód pochodzących terenów narażonych na zanieczyszczenia.
Zabytki	-	+ D S P	-
Dobra materialne	Wzrost walorów architektonicznych zabudowy	+ D S P	-

[1]Rodzaje oddziaływań na środowisko:
„+" - pozytywne, „-" - negatywne D – długoterminowe, Ś – średnioterminowe, K – krótkoterminowe, Ch - chwilowe, S – stałe, B - bezpośrednie, P - pośrednie,

Oddziaływanie skumulowane na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektu planu pojawi się na etapie inwestycyjnym. Przejawiać się będzie zwiększonym poziomem hałasu, ilością zanieczyszczeń spalinami oraz zanieczyszczeniem gruntu produktami ropopochodnymi z ciężkiego sprzętu budowlanego. Ze względu na proponowany rodzaj i skalę inwestycji w projekcie planu (powstanie nowej zabudowy kubaturowej głównie o charakterze przemysłowo-usługowo-składowym uciążliwości te będą krótko- bądź średnioterminowe i rozłożone w czasie.

Oddziaływanie na obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu".

Nie przewiduje się, aby w wyniku realizacji ustaleń projektu planu doszło do obniżenia stanu populacji gatunków objętych ochroną na danym obszarze, na mocy Załącznika II dyrektywy 92/43/EWG lub Załącznika I dyrektywy 79/409/EWG, w szczególności gatunków znaczeniu priorytetowym.

Dla obszaru tego priorytetowe gatunki to 9 gatunków ryb:

1. Lampetra planeri - minóg strumieniowy
2. Salmo salar - Łosoś szlachetny
3. Gobio albipinnatus - Kiełb białopłetwy
4. Aspius aspius - Boleń
5. Gobio kessleri – Kiełb Kesslera
6. Barbus peloponnesius- Brzanka
7. Cottus gobio - Głowacz białopłetw
8. Cobitis taenia - Koza
9. Rhodeus sericeus amarus – Różanka

Do głównych zagrożeń dla wyżej wymienionych gatunków zalicza się: nieprzemyślane zabiegi melioracyjne, których skutkiem jest osuszanie terenów podmokłych; zasypywanie

małych zbiorników wodnych dla celów rolnictwa, budownictwa itp.; wykorzystywanie łatwo dostępnych drobnych zbiorników, zwłaszcza śródpolnych, jako nielegalnych wysypisk śmieci; naturalne lądowacenie terenów, przyspieszane przez czynniki antropogenne, takie jak nawożenie upraw; naturalne zarastanie i wypłycanie małych i płytkich zbiorników; obniżanie się poziomu wód gruntowych i ściśle z tym powiązane stepowienie.

Ustalenia planu nie zagrożą w żaden sposób wyżej wymienionym gatunkom ani bezpośrednio ani pośrednio. Środowiskiem życia tych gatunków jest San, natomiast obszar opracowania ogranicza się do terenów odległych o 200m od koryta rzeki. Na terenie objętym opracowaniem nie przewiduje się też lokalizacji zakładów mogących powodować znaczące zanieczyszczenie wód czy podziemnych czy powierzchniowych.

Cały obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu GZWP nr 431 „Zbiornik warstw Krosno (Bieszczady)" Zbiornik ten obejmuje centralną depresję karpacką wypełnioną piaskowcowo-łupkowymi warstwami krośnieńskimi. Wiek utworów wodonośnych – to trzeciorzęd we fliszu karpackim (Tr_F). Średnia głębokość ujęć pierwszego użytkowego poziomu wód podziemnych w obrębie zbiornika GZWP nr 431 sięga ok 60 – 80 m.

Głębokość zalegania warstwy wodonośnej przesądza o niewielkim wpływie ustaleń Planu na wody podziemne tego zbiornika. Jednak w związku z możliwością awarii należałoby wykluczyć lokalizację na tym terenie zakładów szczególnie uciążliwych bądź grożących znacznym zanieczyszczeniem wód w przypadku awarii m.in. stacji paliw.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU MPZP, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne zawarte w projekcie MPZP z założenia mają zapewnić jak najwyższe standardy zagospodarowania terenów sportowo-rekreacyjnych i handlowo-usługowych oraz prawidłowe funkcjonowanie środowiska, ochronę krajobrazu i istniejących form przyrody.

Oddziaływanie na środowisko występujące na obszarze objętym projektem MPZP, z uwagi na położenie obszaru i jego odległość od Obszarów Natura 2000, nie wpłynie znacząco na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz na integralność tych obszarów.

Wprowadzenie terenów zieleni urządzonej ZP i terenów wód śródlądowych 1WS i 2WS pozwoli na zachowanie lokalnych korytarzy ekologicznych łączących tereny położone na wschód od obszaru opracowania z obszarem natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu"

Zapisy planu nakazują oczyszczanie wód opadowych i roztopowych pochodzących z terenów narażonych na zanieczyszczenia, co zniweluje wpływ inwestycji na środowisko.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu MPZP

1. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, gleby i zabezpieczenia środowiska przed odpadami.
   - Wierzchnią, urodzajną warstwę gleby zdejmować tylko w miejscach przeznaczonych pod zabudowę, place i drogi. Zdjętą warstwę wykorzystać do celów rolniczych, ogrodniczych lub rekultywacji.

- Konieczne jest prowadzenie gospodarki odpadami zgodne z obowiązującym na terenie miasta Sanoka.
- Prowadzenie sieci ciepłowniczej, gazowej oraz sieci elektroenergetycznej systemem podziemnym.

2. W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych.
   - Pobór wody - zasilanie z sieci gminnej poprzez budowę sieci rozdzielczej od istniejącej sieci wodociągowej,
   - Odprowadzenie ścieków komunalnych do gminnej sieci kanalizacyjnej;
   - Wody opadowe - odprowadzenie ścieków deszczowych i wód roztopowych z powierzchni narażonych na zanieczyszczenia (drogi, place postojowe, parkingi) poprzez urządzenia oczyszczające do kanalizacji deszczowej związanej z systemem cieków wodnych powierzchniowych – po spełnieniu wymagań określonych w przepisach odrębnych.
   - Ze względu na położenie w obrębie GZWP należy wykluczyć lokalizację na tym terenie zakładów szczególnie uciążliwych bądź grożących znacznym zanieczyszczeniem wód w przypadku awarii m.in. stacji paliw.
3. W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.
   - Zminimalizowanie emisji pyłów i gazów przez podstawowy system ogrzewania obiektów oparty na grupowych i indywidualnych źródłach ciepła z zastosowaniem proekologicznych paliw.
4. W zakresie ochrony przed hałasem, promieniowaniem niejonizującym, wystąpieniem poważnych awarii.
   - Ograniczenie hałasu komunikacyjnego poprzez odpowiednie zaprojektowanie i zrealizowanie ciągów komunikacyjnych oraz wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów.
   - Wprowadzenie pasa zieleni izolacyjnej oddzielającej tereny zabudowy mieszkaniowej od terenów przemysłowo-usługowo-składowych.
5. W zakresie ochrony przed powodzią.
   - Brak zagrożenia powodzią.
6. W zakresie ochrony przed osuwiskami.
   - Brak zagrożenia osuwiskami.
7. W zakresie ochrony bioróżnorodności i krajobrazu kulturowego.
   - Zachowanie przebiegu cieków powierzchniowych i zieleni urządzonej ZP- pełniących rolę lokalnych korytarzy ekologicznych.
   - Zabezpieczenie ustaleniami planu minimalnych wartości powierzchni biologicznie czynnych.
   - Uporządkowanie istniejącej zieleni i wprowadzenie zieleni urządzonej: średniej, niskiej i wysokiej, dostosowanej do warunków siedliskowych.

9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU, W TYM WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK W WIEDZY

„Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II” była sporządzona równocześnie z projektem MPZP. Autorzy opracowania współpracowali z zespołem projektowym i uczestniczyli w naradach, na których ustalenia planu przybierały konkretne rozwiązania projektowe.

Przyjęcie tej metody pozwoliło na przyjęcie w „Prognozie” rozwiązań przestrzennych, które w dużym stopniu pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko i konfliktów przestrzennych. Doprowadziło to do wyboru najbardziej optymalnych kierunków działań.

Przyjęty wariant zabezpieczający tereny zieleni urządzonej ZP i tereny 1WS, 2WS pozwala na zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych i zminimalizowanie oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

Wedle zapisów ustawowych rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w planie rozwiązań planistycznych, a weryfikacja czy przyjęte rozwiązania we właściwy sposób zabezpieczą interes środowiska przyrodniczego, w tym zdrowia i życia ludzi.

Projekt MPZP został opracowany z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących wymogów prawnych w zakresie środowiska (dyrektyw unijnych i ich transpozycji do prawa polskiego), uwarunkowań wynikających z aktualnego stanu środowiska oraz z uwzględnieniem zagrożeń naturalnych i antropogenicznych (zidentyfikowanych w Opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym dla projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II”).

10. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

System monitorowania zachodzących zmian w obszarze projektowanego MPZP wynika z art. 32 i 33 ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym, nakładającej obowiązek dokonywania okresowej oceny i weryfikacji planu.

Obowiązkiem Burmistrza Miasta Sanoka jest sporządzenie, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Miasta, przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.

Koncepcja monitoringu przewiduje śledzenie oraz ocenę ilościową i jakościową zmian w sferze przestrzennej i społeczno gospodarczej. Jako mierniki oceny sukcesu przyjęto poprawę jakości przestrzeni i jakości życia mieszkańców.

Monitorowanie obejmie badanie stanu i procesów:

- realizacji ustaleń MPZP pod kątem projektowanych w nim zadań realizujących strategię regionalną,
- bezpośrednich rezultatów osiąganych w obszarze objętym MPZP poprzez realizację konkretnych inwestycji oraz monitorowanie ich oddziaływań,
- zmian jakości życia w obszarze.

Monitoring umożliwi przede wszystkim:

- diagnozowanie stanu zagospodarowania przestrzennego obszaru,
- określenie stopnia realizacji MPZP,
- propozycję korekty zapisów MPZP,
- wytyczne do wygenerowania w innych planach.

Istotnym, z punktu widzenia ochrony środowiska, elementem realizacji MPZP będzie kontrola realizacji założonych w nim celów, poprzez monitorowanie uzyskanych efektów ekologicznych oraz zmian w stanie środowiska.

Ocenie efektywności działań na rzecz ochrony środowiska może służyć system pomiarów i ocen stanu środowiska, objęty państwowym monitoringiem środowiska.

Monitorowanie środowiska dotyczy następujących dziedzin i zagadnień:

- obserwacja zmian w gospodarce zasobami wodnymi – obserwacja poziomu i jakości wód odprowadzanych ciekami powierzchniowymi
- obserwacja zmian jakości poszczególnych komponentów środowiska,
- obserwacja zmian w strukturze użytkowania gruntów (proporcje między terenami zainwestowanymi a zielonymi),
- obserwacja sposobu zagospodarowania obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych,

Zakładany system monitoringu - przyjęte mierniki i propozycje - w znacznym stopniu dotyczą środowiska przyrodniczego i kulturowego; pozwalają ocenić zmiany, jakie nastąpią w środowisku w wyniku realizacji postanowień projektowanego MPZP.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Obszar objęty projektem MPZP „Nad Sanem II" położony jest w znacznej odległości od granicy z Ukrainą.

W wyniku przeprowadzonej analizy ustaleń projektu MPZP, nie stwierdzono przedsięwzięć, które mogłyby prowadzić do transgranicznego oddziaływania na środowisko Ukrainy.

12. STRESZCZENIE

Obowiązek sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko" (Dz. U. Nr 199 z 2008 r., poz. 1227). art.51, ust.1.

Prognoza została sporządzona zgodnie z obowiązującymi przepisami, jej zakres merytoryczny jest zgodny z wymogami art. 51 ust. 2 oraz art.52 ustawy „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko".

W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko do projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II" został uzgodniony z właściwymi organami, którymi są /zgodnie z art. 57 i 58 ustawy o udostępnianiu informacji /:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sanoku

Opracowana Prognoza ma na celu wykazać czy przyjęte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania niezbędne dla zapobiegania powstania zagrożeń środowiska, spełniają swoją rolę oraz w jakim stopniu warunki realizacji ustaleń planu mogą oddziaływać na środowisko.

Przedmiotem Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II" jest ocena wpływu ustaleń projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II" na zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Prognozę oddziaływania na środowisko do projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego "Nad Sanem II" opracowano dla obszaru objętego planem, położonego w prawobrzeżnej części miasta Sanoka, w dzielnicy Olchowce pomiędzy terenami niezabudowanymi od południa, terenami Sanockich Zakładów Przemysłu Gumowego „STOMIL" od północnego-zachodu, terenami zabudowy mieszkaniowej w rejonie ulicy Batorego od północy i terenami rolnymi od wschodu.

Podstawowym celem planu jest poszerzenie oferty inwestycyjnej gminy zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

W obszarze planu ustalono następujące przeznaczenie terenów:
1) **MN/U –** tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami,
2) **U** - teren zabudowy usługowej,
3) **P/U -** tereny zabudowy produkcyjno-magazynowo-składowej z zabudową usługową,
4) **ZP -** teren zieleni urządzonej,
5) **WS -** tereny wód powierzchniowych śródlądowych,
6) **KDL -** tereny dróg publicznych lokalnych,
7) **KDD -** tereny dróg publicznych dojazdowych,
8) **KDW -** tereny dróg wewnętrznych,

W obszarze planu określono ustalenia dotyczące zasad obsługi w/w terenów w zakresie infrastruktury technicznej.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II" przyjmuje ustalenia zawarte w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sanoka.

Prognoza obejmuje analizę i ocenę stanu zasobów środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji ustaleń projektu MPZP.

Realizacja niektórych ustaleń projektu MPZP, związanych z modernizacją i budową infrastruktury drogowej, wprowadzeniem zabudowy kubaturowej i funkcji produkcyjno-magazynowo-składowej, może się wiązać ze skutkami w środowisku przyrodniczym.

Zagrożenia związane są z: tworzeniem barier dla przemieszczania się zwierząt, emisją zanieczyszczeń gazowych, hałasem i wibracjami, ściekami z pasa drogowego i parkingów, zajmowaniem gruntów i usunięciem części drzewostanu.

Elementami środowiska objętymi oddziaływaniem są: krajobraz, fauna i flora, gleby, wody, powietrze i ludzie.

Realizacja w/w przedsięwzięć spowoduje trwałe zmiany i przekształcenia środowiska na tym obszarze, a efekt ekologiczny, w szerszym zakresie przestrzennym nie doprowadzi do pogorszenia stanu środowiska w skali ponadlokalnej.

Rozwiązania funkcjonalno przestrzenne, przyjęte w projekcie MPZP, a zwłaszcza ustalenia dotyczące zasad obsługi terenów w zakresie infrastruktury technicznej zapewniają prawidłowe funkcjonowanie środowiska i ochronę istniejących form przyrody.

W prognozie przeprowadzono analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektu MPZP oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Cele ochrony środowiska ustanowione w dokumentach międzynarodowych, krajowych i regionalnych znalazły swoje odzwierciedlenie w projekcie MPZP i zostały dostosowane do skali i specyfiki projektu.

W prognozie przeprowadzono analizę i ocenę przewidywanych znaczących oddziaływań, na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy.

Załącznik graficzny do Prognozy przedstawia położenie obszaru na tle wielkoprzestrzennych obszarów chronionych.

Najbliższe, cenne przyrodniczo i atrakcyjne krajobrazowo, wielkoprzestrzenne obszary chronione:

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk, Obszar Natura 2000 "Dorzecze Górnego Sanu" mający znaczenie dla Wspólnoty - kod PLH180021. Położony jest ok. 220 m na południowy zachód od granic opracowania ekofizjograficznego.
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Góry Słonne" – mający znaczenie dla Wspólnoty, kod PLH180013. Położony jest ok. 950 m na północny wschód od granic opracowania ekofizjograficznego.
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 - „Góry Słonne", kod PLB1.80003, Położony jest ok. 450 m na północny wschód od granic opracowania ekofizjograficznego.
- Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu położony ok. 500m na wschód od granic opracowania
- Park Krajobrazowy Gór Słonnych , położony ok. 1200m na północny wschód od granic opracowania ekofizjograficznego.
- Rezerwat florystyczny „Polanki"- leśny powołany w celu ochrony naturalnych zbiorowisk buczyny karpackiej. Położony ok. 1200m na północny wschód od granic opracowania ekofizjograficznego w obrębie Parku Krajobrazowego.

Na obszarze objętym projektem MPZP nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Stopień potencjalnych oddziaływań na środowisko obszaru objętego projektem MPZP jest zróżnicowany. Wdrażanie działań określonych w ustaleniach projektu MPZP spowoduje wystąpienie określonych oddziaływań na środowisko:

- **pozytywnych** - służących poprawie standardów, jakości środowiska przyrodniczego oraz warunków życia mieszkańców i ich bezpieczeństwa.
- **negatywnych** - prowadzących do degradacji środowiska, związane z realizacją lokalnych systemów komunikacji i infrastruktury, powodujące zagrożenie dla ciągłości przestrzennej systemów ekologicznych, dla których są barierą.

Realizacja ustaleń MPZP dla zabudowy oraz infrastruktury spowoduje wystąpienie negatywnego oddziaływania na środowisko. Z uwagi na realizację ustaleń na niewielkim obszarze i rozłożenie jej w czasie, skala oddziaływania będzie mniejsza, będzie to oddziaływanie negatywne bezpośrednie, krótkoterminowe i chwilowe.

Oddziaływanie wystąpi w trakcie realizacji ustaleń planu, będzie dotyczyć powierzchni ziemi, gleb, wód powierzchniowych, wód podziemnych, jakości powietrza, klimatu akustycznego, świata roślinnego i zwierzęcego, bioróżnorodności i krajobrazu.
Po zakończeniu realizacji tych ustaleń oddziaływania na tym obszarze będą pozytywne dla zdrowia ludności i mienia. Będzie to oddziaływanie pozytywne bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe i stałe.

W Prognozie przyjęto rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu MPZP, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
Oddziaływanie na środowisko występujące na obszarze objętym projektem MPZP, z uwagi na położenie obszaru i jego odległość od Obszarów Natura 2000, nie wpłynie znacząco na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru.
Stwierdzono, że rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne zawarte w projekcie MPZP z założenia mają zapewnić jak najwyższe standardy zagospodarowania oraz prawidłowe funkcjonowanie środowiska i ochronę istniejących form przyrody, i krajobrazu.

Wybór rozwiązania poprzedzony był weryfikacją kilku wariantów oraz przeprowadzeniem rozpoznania lokalnych warunków przyrodniczych.
Wybrany wariant przy projektowaniu i realizacji zastosuje rozwiązania minimalizujące presję na środowisko z zachowaniem wszystkich wymogów dotyczących ochrony środowiska.
W przypadku realizacji zabudowy i infrastruktury drogowej nie ma możliwości całkowitego uniknięcia negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Zniszczenie bioróżnorodności, w szczególności gleby, drzew i krzewów będzie nieodwracalne, ważne jest ograniczenie powierzchni podlegającej zniszczeniu do minimalnie niezbędnej.

Prognoza była sporządzona równocześnie z projektem MPZP. Zastosowanie tej metody pozwoliło na przyjęcie w „Prognozie" rozwiązań przestrzennych, które w dużym stopniu pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko i konfliktów przestrzennych. Doprowadziło to do wyboru najbardziej optymalnych kierunków działań. W wyniku tego, możliwość zastosowania rozwiązań alternatywnych została ograniczona do korekt granic terenów projektowanego zagospodarowania.

Projekt MPZP został opracowany z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących wymogów prawnych w zakresie środowiska (Dyrektyw Unijnych i ich transpozycji do prawa polskiego), uwarunkowań wynikających z aktualnego stanu środowiska oraz z uwzględnieniem zagrożeń naturalnych i antropogenicznych (zidentyfikowanych w Opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym dla projektu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Nad Sanem II").
W Prognozie przedstawiono propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego MPZP oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zaleca się okresową ocenę i weryfikację planu, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Miejskiej.

Koncepcja monitoringu przewiduje śledzenie oraz ocenę ilościową i jakościową zmian w sferze przestrzennej i społeczno gospodarczej. Jako mierniki oceny sukcesu przyjęto poprawę jakości przestrzeni i jakości życia mieszkańców.
Zakładany system monitoringu – przyjęte mierniki i propozycje – w znacznym stopniu dotyczą środowiska przyrodniczego i kulturowego; pozwalają ocenić zmiany, jakie nastąpią w środowisku w wyniku realizacji postanowień projektowanego MPZP.

W wyniku przeprowadzonej analizy ustaleń projektu MPZP, nie stwierdzono przedsięwzięć, które mogłyby doprowadzić do transgranicznego oddziaływania na środowisko Ukrainy.